
Joan d'Homedes i Coscó

Autor:

Data de publicació: 09-06-2014

Joan d'Homedes i Coscó

Gran Mestre de l'Orde de Sant Joan

En el càrrec

20 d'octubre de 1536 - 6 de setembre de 1553

Monarca

El rei Carles II

Precedit per

Didier de Saint-Jaille

Succeït per

Claude de la Sengle

Dades personals

Nascut

c.1477

Aragó (Espanya moderna))

Va morir

6 de setembre de 1553 (amb c.76 anys)
Hospitaller Malta

Lloc de descans

Capella de Santa Anna, Fort St Angelo, Birgu, més tard rebatejada a la Co-Catedral de Sant Joan, Valletta

Servei militar

Lleialtat

Orde de Sant Joan

Batalles/guerres

Setge de Rodes

Invasió de Gozo

Fra Juan de Homedes y Coscón (c. 1477 - 6 de setembre de 1553) va ser un cavaller català que va servir com a 47è Gran Mestre de l'Orde de Malta, entre 1536 i 1553.

Primers anys de vida

Poc se sap dels primers anys de vida de De Homedes, excepte que va néixer a Catalunya cap al 1477. Finalment es va unir a l'Orde de Sant Joan de Rodes, i va lluitar de valent en el setge otomà de 1522. Finalment es va traslladar a l'illa de Malta juntament amb la resta de l'Orde el 1530.

Ingressà a l'Orde Hospitalari quan encara era a Rodes i participà en la defensa de l'illa durant el setge de 1522; va seguir els cavallers supervivents en el viatge que els va portar a Malta el 1530, Carles V els va cedir llavors la sobirania sobre l'arxipèlag (que tenia com a rei de Sicília) i els va confiar la defensa de Trípoli, ocupada pels catalans des de 1510.

El juliol de 1551, la flota otomana dirigida per Sinan Pasha i Dragut va arribar a amenaçar el port de Birgu, es va allunyar per assolir l'illa de Gozo on es van prendre 6.000 persones, després es va dirigir cap a Trípoli que va ser assetjada i va caure amb força facilitat, havent-se revoltat els soldats de la guarnició. Els cavallers van ser alliberats immediatament després de la intervenció de l'ambaixador de França a Constantinoble, present a Trípoli al costat dels turcs.³ Aquest fracàs porta a debats a Malta per determinar la responsabilitat: es presenten acusacions d'improvidència contra el Gran Mestre⁴.

Després d'aquests esdeveniments, Juan de Homedes va reforçar les fortificacions del port de Birgu: el 1551-1552 va començar la construcció de dos forts, Saint-Michel a l'entrada sud del Gran Port, i Saint-Elmo a l'entrada nord, a la península de Xiberras,

Gran Mestre

A la mort de Didier de Saint-Jaille el 26 de setembre de 1536, de Homedes va ser elegit per l'Orde i es va convertir en el 47è Gran Mestre de l'Orde el 20 d'octubre d'aquell any. Va estar al capdavant de l'orde fins el 1551, any en què els cavallers van patir una poderosa ofensiva otomana, en represàlia per l'operació liderada pels catalans contra Dragut a

l'Àfrica (actual Mahdia a Tunísia). Dragut després d'haver pres aquesta petita ciutat a principis de 1550 de la seva base a Djerba, va constituir una amenaça directa per al president espanyol de La Goulette, prop de Tunis; el setembre de 1550, un esquadró espanyol va recuperar Àfrica i la va ocupar. El febrer de 1551, els turcs van demanar oficialment als catalans que abandonessin l'Àfrica.², cosa que es nega.

El juliol de 1551, els otomans van intentar prendre Malta però es van dissuadir i així van atacar l'illa germana de Gozo, que va capitular després d'uns dies de ferotges combats. Gairebé tota la població de l'illa va ser presa com a esclaus, inclòs el governador Gelatà de Sessa i altres cavallers. L'agost d'aquell any, l'Orde va patir un altre cop quan va perdre el seu bastió nord-africà de Trípoli davant una força otomana comandada pel famós líder corsari Dragut i l'almirall Sinan en el Setge de Trípoli. De Homedes va culpar la pèrdua al governador militar de Trípoli, Gaspard de Vallier, i el va fer defraudar i empresonar. De Vallier va ser posteriorment rehabilitat pel Gran Mestre Jean Parisot de Valette.

Després dels esdeveniments de 1551, de Homedes va començar un programa per fortificar millor Malta. La primera pedra d'un nou fort, fort Saint Michael, es va col·locar el 8 de maig de 1552 a l'Isola, una península adjacent a la capital de l'Orde a Birgu. Mentrestant, fort Saint Elm es va començar a construir a la península de Xiberras, obra completada pel seu successor, una península molt més gran que s'enfronta tant a Birgu com a Isola (sobre la qual més tard es van construir la ciutat de Valletta i la ciutat de Floriana).

De Homedes va morir el 6 de setembre de 1553 i el va succeir Claude de la Sengle com a Gran Mestre, que va continuar les tasques de fortificació iniciades per Homedes. [1] Va ser enterrat a la cripta de la capella de Santa Anna de Fort Saint Angelo, però les seves restes van ser traslladades més tard a la co-catedral de Sant Joan de la Valletta. [2]

Retrat en la ficció

De Homedes és retratat amb una llum inflexible a la novel·la de Dorothy Dunnett de 1966 Els cavallers desordenats, que està ambientada el 1551 durant la incursió de Dragut a Malta i Gozo i la posterior caiguda de Trípoli. La novel·la el mostra com miserable, cruel, partidista cap a altres cavallers espanyols, mancat d'estratègia i extremadament egoista.

També és retratat com un líder inefable i malgratenc a la novel·la de Marthese Fenech de 2011 Eight Pointed Cross, ambientada a Malta i l'Imperi Otomà entre 1542 i 1551. Vuit Creus Punxegudes representa la pèrdua de Gozo i Trípoli a Dragut Raïs i Sinan Pasha, i el fracàs de l'Orde per ajudar els més de cinc mil civils capturats en els setges.

De Homedes apareix a El curs de la fortuna de Tony Rothman (J. Bolyston, 2015), en què es descriu detalladament el seu paper en el primer setge de Malta (1551), el sac de Gozo (1551) i la seva persecució dels cavallers després de la caiguda de Trípoli.

Referències

A Wikimedia Commons hi ha contingut multimèdia relatiu a: Juan de Homedes (GM 47)

[^] Abela, Joan. "Joan d'Homedes (1494-1553)". Ajuntament de Senglea. [Consulta: 12 setembre 2014].

[^] Mallia-Milanes, Víctor (2008). Els ordes militars: història i patrimoni. Aldershot: Ashgate Publishing Limited. Pàg 62. ISBN 9780754662907. [Consulta: 5 octubre 2014].

Enllaços externs

Monedes del Gran Mestre Juan de Omedes

Precedit per
Didier de Saint-Jaille

Gran Mestre dels Cavallers Hospitalaris
1536-1553
Succeït per
Claude de la Sengle